Redacţiunea, Administraţiunea Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri.
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 94. **Braşovŭ, Vinerĭ, 29 Aprilie (11 Maiu)** **1888.**

Braşovŭ, 28 Aprilie st. v. 1888.

Precum se anunţă din Bucurescĭ camerele actuale române vorŭ fi disolvate numai pe la finea lunei luĭ Augustŭ, pe când va fi convocatŭ parlamentulŭ pentru o scurtă sesiune, ca sĕ ia în primire decretulŭ de disolvare.

Nouĕle alegerĭ se vorŭ face apoi, conformŭ prescrierilorŭ constituţiunei, în timpŭ de două lunĭ şi nouĕle camere se vorŭ întruni în timpŭ de trei lunĭ, adecă pe la finea luĭ Noemvre.

Intr'o corespondenţă ce-o publică „Neue freie Presse“ şi care se pare a fi fostŭ inspirată din cercurile guvernamentale române, se susţine că marea massă a poporaţiunei se va învoi cu acésta amânare a nouelorŭ alegerĭ cu atâtŭ mai vêrtosŭ cu câtŭ liniştea ce domnesce de când cu potolirea turburărilorŭ ţĕrănescĭ îĭ este binevenită.

Cumcă cabinetulŭ Rosetti-Carp va folosi timpulŭ până la alegerile viitóre în interesulŭ întăririi posiţiunei sale şi a relaţiunilorŭ sale de partidŭ se 'nţelege de sine şi este şi îndreptăţitŭ; dér — adauge corespondentulŭ — pregătirile ce le face ministeriulŭ junimistŭ pentru formarea unui nou partidŭ guvernamentalŭ nu-i vorŭ fi nicĭ pe departe aşa de grele ca problema ce i se impune de-a delătura multele neajunsurĭ economice, de care sufere ţera.

Din raportulŭ asupra turburărilorŭ ţĕrănescĭ, ce l'a presentatŭ ministrulŭ de justiţiă regelui, iese la ivélă, că în multe comune réua administraţiă a contribuitŭ în mod fórte însemnatŭ la nemulţumirea ce a cuprinsŭ poporaţiunea rurală. In ce privesce mĕsurile, carĭ trebue neapĕratŭ sĕ se ia spre a face sĕ 'nceteze abusurile şi sĕ nu mai esiste acea nemulţumire între ţĕranĭ, numita fóiă află, că guvernulŭ actualŭ se va ocupa în deosebĭ cu reformarea serviciului administraţiunei în comunele rurale.

Unŭ altŭ mijlocŭ pentru sanarea relelorŭ agrare şi pentru formarea unei clase ţĕrănescĭ de mijlocŭ cu-o esistenţă sigură se consideră a fi cea mai grabnică şi mai generală esecutare a proiectului ce s'a făcutŭ încă sub guvernulŭ luĭ Brătianu, anume de-a se vinde în loturĭ micĭ domenii de ale statului clasei ţĕrănescĭ lipsite de pămêntŭ arătorŭ.

Probabilŭ că la acésta vênḑare se va observa modulŭ de procedere la vênḑarea pămênturilorŭ în Dobrogea, unde ţĕranii sunt obligaţĭ sĕ plătéscă pămêntulŭ, ce li s'a vêndutŭ, în timpŭ de cincĭ-spreḑece anĭ şi în rate însĕ fără dobêndă.

In fine — ḑice corespondentulŭ fóieĭ vienese — ca sĕ fiă scutitŭ ţĕranulŭ de esploatare din partea proprietarilorŭ şi a arendaşilorŭ guvernulŭ va avé sĕ îngrijéscă de unŭ proiectŭ de lege care, stabilindŭ o graniţă maximală pentru despăgubirile în natură şi în banĭ şi pentru lucrulŭ ce trebue sĕ-lŭ presteze acelora ţĕranulŭ în schimb că i se lasă pămêntŭ, dreptŭ de păşunitŭ ş. a., sĕ fiă în stare a înlătura unulŭ din cele mai esenţiale gravamine ale poporaţiunii dela ţĕră.

Se înţelege de sine că o asemenea lege nu póte cuprinde aceleaşĭ disposiţiunĭ pentru tótă ţera, ci trebue sĕ fiă acomodată raporturilorŭ de producţiune, posesiune şi de poporaţiune ale diferitelorŭ districte.

Aceste arŭ fi dér, după informaţiunile de mai susŭ, problemele ce şi le-a pusŭ cabinetulŭ actualŭ Rosetti-Carpŭ. Ele suntŭ destulŭ de marĭ şi grele şi bine ar fi ca măcarŭ în parte sĕ le resolve câtŭ mai curêndŭ spre binele ţĕrii şi a poporaţiunei ei.

Guvernulŭ şi Românii din Bucovina.

„Revista Politică“ dela 1 Maiu scrie următorulŭ articulŭ de fondŭ sub titlulŭ de mai susŭ:

Adesea ne-amŭ întrebatŭ, orĭ de este consultŭ, şi orĭ de corĕspunde intereselorŭ nóstre sociale, economice şi politice, ca sĕ alegemŭ în dieta provincială din Cernăuţĭ ómenĭ devotaţĭ guvernului, şi orĭ de este bine, că deputaţii noştri din camera imperială din Viena suntŭ aderenţĭ credincioşĭ ai guvernului, care voteză orĭ-ce lege, pe care numai o cere guvernulŭ? Séu póte arŭ fi mai folositorŭ pentru întregulŭ nostru poporŭ românescŭ din Bucovina, decă amŭ fi în oposiţiune, şi amŭ lucra atâtŭ în dieta din Cernăuţĭ, câtŭ şi în camera imperială din Viena împreună cu oposiţia în contra guvernului actualŭ?

In politică, ca şi în viéţa privată de tóte ḑilele, este logicŭ şi consultŭ sĕ mergĭ şi sĕ susţiĭ pe acela, care'ţĭ este prietenŭ, şi care'ţĭ ajută şi elŭ la casŭ de nevoiă; este consultŭ şi logicŭ ca sĕ lucrezĭ pentru acela, care şi elŭ la rêndulŭ sĕu lucréză pentru tine, care este şi cu tine sincerŭ, precum eştĭ tu cu dênsulŭ, şi care este totdéuna gata a'ţĭ împlini dorinţele tale juste, precum împlinescĭ tu dorinţele lui, chiar decă ele nu suntŭ aşa de juste ca ale tale.

Aşa lucréză orĭ-ce omŭ cu minte întrégă şi sĕnĕtósă în viéţa de tóte ḑilele, şi aşa trebue sĕ lucreze elŭ şi în politică, când scia că represintă pe unŭ poporŭ întregŭ, care aştéptă dela dênsulŭ îndreptarea stării sale materiale şi morale.

Noi Românii din Bucovina lucrămŭ alăturea cu guvernulŭ actualŭ, noi alegemŭ în sensulŭ lui, noi lucrămŭ după cum îĭ place lui; deputaţii noştri suntŭ prietenii lui, punŭ umĕrulŭ lorŭ pentru susţinerea lui şi pentru realisarea principiilorŭ susţinute şi propagate de dênsulŭ. Carĭ suntŭ acuma beneficiile, ce le-amŭ câştigatŭ noi dela guvernŭ pentru acéstă prietenia credinciósă, pentru acéstă activitate favorabilă intenţiunilorŭ lui?

Indeşertŭ vomŭ căuta în tóte părţile, căcĭ nu vomŭ întêmpina nicăirĭ unŭ actŭ, despre care amŭ puté spune: éta acestŭ faptŭ l'a sĕvêrşitŭ guvernulŭ numai din prietenia pentru noi, şi numai ca recompensă pentru serviţiile ce i lĭ-amŭ adusŭ noi şi deputaţii noştri în decursŭ de atâta timpŭ!

Din contră, decă vomŭ arunca o privire scrutătóre asupra stării nóstre actuale, vomŭ vedé, că în privinţa naţională, bisericéscă şi economică, ne merge mai rĕu decâtŭ atuncia, când eramŭ în oposiţiă cu guvernulŭ; că cele mai juste şi mai fundate dorinţe ale nóstre nu se împlinescŭ, şi că totulŭ ce se face vatĕmă simţulŭ nostru naţionalŭ, vatĕmă biserica nóstră, vatĕmă şcólele nóstre.

Décă-lŭ judecămŭ pe guvernŭ după faptele sale — şi suntemŭ logicŭ siliţĭ s'o facemŭ acésta — apoi trebue sĕ ḑicemŭ, că purtarea sa faţă cu noi este duşmănósă, şi că atâtŭ guvernulŭ localŭ din Cernăuţĭ, câtŭ şi guvernulŭ centralŭ din Viena se arată pe ḑi ce merge totŭ mai duşmănosŭ faţă cu Românii din Bucovina.

Amestecullŭ guvernului în afacerile nóstre bisericescĭ, ocuparea posturilorŭ în ţinuturĭ curatŭ românescĭ cu străinĭ, carĭ nu cunoscŭ limba poporului; trăgănarea şi intenţionata pasivitate a guvernului în cestiunea congresului bisericescŭ; atitudinea binevoitóre faţă cu propaganda catolică în ţĕră, cochetarea perpetuă cu Rutenii, ale cărei urmărĭ este trecerea comunei Rarancea la uniă, tóte acestea suntŭ fapte, care arată vederatŭ, că atitudinea guvernului actualŭ este în orĭ şi ce privinţă duşmănósă Românilorŭ din Bucovina, şi că tóte aceste fapte şi manifestărĭ se întêmplă mai cu sémă de când Escelenţa Sa, baronulŭ Pino, este Şefulŭ ţĕrii. Din ḑi în ḑi, baronulŭ Pino se arată totŭ mai duşmănosŭ faţă cu Românii, fără ca sĕ putemŭ ghici, care împrejurărĭ ilŭ hotărăscŭ sĕ procédă astfelŭ faţă cu noi. Cum nu putemŭ găsi între faptele guvernului centralŭ unŭ unicŭ faptŭ, despre care amŭ puté ḑice că este dictatŭ de prietenia pentru noi şi ca sĕ recompenseze serviţiile ce i-le aducŭ deputaţii noştri, aşa nu putemŭ afla între faptele baronului Pino nimica despre care amŭ puté ḑice, că isvoréşce din prietenia, séu chiar din echitate faţă cu Românii din Bucovina. Suntemŭ sigurĭ, că décă amŭ fi în oposiţiă, amŭ fi câştigatŭ mai multŭ, şi guvernulŭ ar cocheta cu noi, cum cochetéză cu Rutenii, carĭ se află în oposiţiă.

De aceea ne pare o amară ironiă, décă deputatulŭ nostru, d-lŭ *Iancu Lupulŭ*, în şedinţa din 16 Aprilie 1888 a camerei imperiale din Viena, şĭ-a esprimatŭ faţă cu guvernulŭ nicĭ o reservă încrederea sa faţă cu guvernulŭ şi i-a adusŭ imnurĭ de laudă pentru politica lui bine chibzuită şi pentru egala îndreptăţire a tuturorŭ naţionalităţilorŭ.

Egală îndreptăţire! Acéstă egală îndreptăţire se manifestéză la noi în ţĕră astfeliu, că în ţinuturile curatŭ românescĭ Suceava-Câmpulungŭ propune guvernulŭ localŭ din Cernăuţĭ sĕ se numéscă unŭ Polonŭ inspectorŭ şcolarŭ. Unŭ Polonŭ care nu scie cetĭ şi scrie românesce, inspectorŭ de şcóle române!

Faţă de faptele ce le-amŭ numitŭ mai înainte, faţă de jignirile ce le suferimŭ din partea guvernului în privinţa naţională, în privinţa şcólelorŭ şi a bisericei nóstre, faţă de atitudinea ostilă ce o urmăresce guvernulŭ faţă cu noi directŭ şi indirectŭ prin şefulŭ ţĕrii şi prin prefecţii sĕi, în faţa stării deplorabile în care are sĕ devină poporulŭ prin legea cea nouă de spirtŭ, prin care va cădé peste ţĕră unŭ birŭ nou de preste 1 milionŭ şi $^{1}/_{2}$ de florinĭ, — faţă cu aceste împrejurărĭ ne vine sĕ credemŭ, că cuvêntarea d-lui deputatŭ *Iancu Lupulŭ* a fostŭ o amară ironiă la adresa guvernului, şi că laudele aduse guvernului şi încrederea ce i-a esprimat'o dlŭ Lupu este numai o satiră faţă cu împrejurările faptice, în care ne aflămŭ noi Românii din Bucovina.

Décă însĕ d-lŭ Lupu este încredinţatŭ despre aceea ce a spusŭ în camera imperială, atuncĭ sĕ ne dea voiă sĕ-i facemŭ observaţiunea, că este unicullŭ, care cugetă, aşa şi că Românii din Bucovina, jigniţĭ, trecuţĭ cu vederea şi înapoiaţĭ de pe tóte terenurile, nu aprobă aceste laude şi nu au nicĭ o causă a întona împreună cu d-lŭ Lupu imnurĭ de laudă şi de încredere pentru guvernŭ. Celŭ puţinŭ până acum nu!

Francesii şi Ungurii.

O telegramă din Paris către „Neue freie Presse“ comunică următórele:

Deputatulŭ bonapartist *Delafosse* scrie în ḑiarulŭ „Matin“, ca sĕ nu mai amăgéscă nimenea pe Francesĭ cu dovedile de simpatii reciproce ale *Ungurilorŭ.* Inclinarea inimei între Francesĭ şi Ungurĭ s'a rĕcitŭ. *Interesele francese* coincidŭ mai multŭ cu *interesele acelorŭ popóre, carĭ voescŭ sĕ scuture jugulŭ dualismului austro-ungarŭ.* Triumfulŭ acelorŭ popóre ar fi şi triumfulŭ Franciei. In momentulŭ, în care *Austro-Ungaria* ar fi unŭ *statŭ federativŭ* sub sceptrulŭ Habsburgilorŭ, atuncĭ s'ar sfêrşi şi cu *alianţa triplă.*

„Invasiunea germană de generalulŭ Boulanger“

Sub titlulŭ acesta a apărutŭ în editura lui Jules Rouff din Paris primulŭ fasciculŭ alŭ opului lui Boulanger asupra rĕsboiului germano-francesŭ dela 1870—1871. Editorulŭ are intenţiunea de a împărţi gratis în tótă Francia 2,500,000 esemplare din acestŭ fasciculŭ, făcêndŭ cunoscută pretutindenea prin afişurĭ lipite pe păreţĭ apariţiunea opului.

Pe pagina primă este desemnatŭ unŭ soldatŭ de liniă în uniformă completă de campaniă, cu puşca la piciorŭ, observândŭ atitudinea unei sentinele apróape de graniţă. Din depărtare se vede pădurea négră. Sórele rĕsare şi cele dintâiu raḑe cadŭ pe statua Strassburgului. Textulŭ ilŭ introduce o scrisóre autografată a lui Boulanger de următorulŭ cuprinsŭ:

„Iubiţĭ cetitorĭ! Contrarii mei mĕ presentă ca pe unŭ apostolŭ alŭ rĕsboiului. Despre acésta puteţĭ sĕ judecaţĭ voi înşi-vĕ cetindŭ acéstă carte a unui patriotŭ, care nu cunósce altŭ sentimentŭ, decâtŭ sentimentulŭ înaltŭ alŭ demnităţii naţionale“.

15 April 1888 Generalulŭ Boulanger.

După scrisórea de mai susŭ urméză o desfăşurare a principiilorŭ, de carĭ se conduce autorulŭ. Elŭ desvóltă părerile sale asupra datoriei legislatorilorŭ, şi asupra oficerului ca crescĕtorŭ alŭ poporului. Despre armată ḑice: Bărbaţĭ de statŭ scurţĭ de vedere au lăţitŭ în ţĕră părerea, că armata nu are altă misiune decâtŭ a tăce şi a se bate. Deórece însĕ aḑĭ armatele nu suntŭ altceva, decâtŭ naţiunile însĕşĭ, nu li se póte impune soldaţilorŭ datoria desperată de a privi muţĭ la tóte greşelele şi apucăturile stângace şi a lăsa de bună voiă sĕ fiă omorîţĭ în momentulŭ pericolului. Boulanger se silesce a arăta neajunsurile unui astfelŭ de sistemŭ, şi în fine se felicită pentru pedépsa ce i s'a datŭ lui ca generalŭ (fiindŭ pusŭ în pensiune), deórece

acésta nu-lŭ va împiedeca de a fi și a rĕmâné soldatŭ, francesŭ și patriotŭ până la ultima rĕsuflare. Elŭ crede că scrierea sa va fi cetită de micŭ și mare și va străbate până și în coliba țĕranului. Boulanger se adreséză nu numai la bărbați, ci și la femei, carĭ potŭ contribui multŭ cu influința lorŭ la apĕrarea țĕrii. Elŭ doresce ca încă multŭ timpŭ sĕ se pótă evita rĕsboiulŭ, vré înse sĕ pregătéscă spiritele pentru o isbucnire neașteptată și speră, că scopulŭ acesta și-lŭ va ajunge prin opulŭ sĕu, care, dice, este scosŭ din esperiență.

Pentru munca sa se dice că generalulŭ Boulanger a primitŭ unŭ onorarŭ de 200,000 francĭ.

SCIRILE DILEI.

Ministrulŭ ungurescŭ de culte presentase Maiestății Sale, înainte cu mult timpŭ, unŭ proiectŭ în afacerea unei controle asupra *administrării beneficiilorŭ preoțimei superióre*. M. Sa a aprobatŭ principiile acestui proiectŭ și în urma acésta ministrulŭ a pusŭ sĕ se lucreze pe basa acelorŭ principii unŭ statutŭ amĕrunțitŭ, care s'a presentatŭ acum M. Sale spre sancționare. Ministrulŭ plănuesce sĕ învestéscă tóte bunurile episcopale cu unŭ *fundus instructus* permanentŭ. Numeróse bunurĭ de acestea în Ungaria suntŭ lipsite adecă de orĭ-ce instrucțiune economică, orĭ décă există așa ceva, e din timpulŭ urbarialŭ și nu corespunde referințelorŭ economice de adĭ. Causa acestui rĕu e, că multe episcopii au ajunsŭ în crise financiare. Décă noulŭ beneficiatŭ nu găsesce nicĭ o instrucțiune, atuncĭ e nevoitŭ sĕ'șĭ procure una, décă vré sĕ aibă vr'unŭ venitŭ din proprietățĭ, fiindŭ însĕ unŭ *fundus instructus*, atuncĭ succesorulŭ are sĕ-lŭ refundeze pe calea rĕscumpĕrării la massa clironomiei predecesorului sĕu. In ambele casurĭ noulŭ beneficiatŭ e nevoitŭ sĕ facă îndată ce întră în posesiune marĭ împrumuturĭ de investițiune. Ministrulŭ proiectéză acum, ca tóte posesiunile episcopale sĕ fiă instruite pentru durată cu ajutorulŭ împrumuturilorŭ cu amortisare pe terminŭ mai îndelungatŭ. In acéstă afacere a adresatŭ ministrulŭ o scrisórecerculară cătră întregŭ clerulŭ înaltŭ.

* *

Pentru serviciile aduse maghiarisărei, ministrulŭ ungurescŭ de culte a „rĕsplătitŭ“ pe preoții românĭ gr. or. Ionŭ *Călugĕru* din *Cicudiulŭ* de *Câmpiă* cu 70 fl., George *Bonea* din *Rotbavŭ*, Stefanŭ *Popŭ* din *Selnița* și Ladislau [?] *Andreiu* sen. din *Curuienĭ* cu câte 50 fl.

Nu vorŭ fi uitate sfințiile lorŭ!

* *

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicațiune a datŭ concesiune pe șése lunĭ protonotarului comitatului Cojocnei, Stefanŭ Bonis, și lui Em. Moskovicĭ din Budapesta, ca sĕ facă lucrările pregătitóre pentru o *cale ferată* dela stațiunea *Lechința* a căii ferate Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița până la *Teaca*, eventualŭ până la *Reghinulŭ-săsescŭ*.

* *

Incă nicĭ până astădĭ nu este cu totulŭ mântuitŭ Csongradulŭ contra periculului causatŭ prin inundarea apelorŭ. S'au nimicitŭ până acum 400 de locuințe. Apele au începutŭ ce-i dreptŭ a se scurge și ómenii se reîntorcŭ la ale lorŭ, dér distrugerea clădirilorŭ pĕtrunse de apă se continuă încă și acum.

* *

O fóiă austro-ungară, ce apare în New-York, publică următórele date privitóre la *emigrările în America*: Inainte de asta cu 20 de anĭ abia s'au aflatŭ în Statele unite câțĭva Maghiarĭ. Inainte de anulŭ 1874 numĕrulŭ Maghiarilorŭ aflătorĭ în America era socotitŭ cam la 750. Din 1874 numĕrulŭ Maghiarilorŭ din America a începutŭ a cresce prin emigrărĭ atâtŭ de tare, încâtŭ la 7 anĭ mai târdiu numĕrulŭ Maghiarilorŭ aflătorĭ în America se suise la 4011. Dela 1880 încóce poporațiunea maghiară din America a crescutŭ cu 500 percente. Nu este sĕptĕmână în care sĕ nu imigreze sute de inșĭ în New-York, așa că astădĭ se află acolo vre-o 35,000 de Ungurĭ și până în 1890 numĕrulŭ acestora se crede că va cresce la 50,000.

Nu suntŭ Jidovĭ destui cu carĭ sĕ umple guvernulŭ și kulturegyletulŭ golurile?

„Popii.“

Amŭ reprodusŭ în numĕrulŭ trecutŭ alŭ fóiei nóstre insultele publicate sub titlulŭ acesta de fóia bugetară „Kolozsvár“ la adresa preoțilorŭ românĭ. Acum punemŭ sub ochii cetitorilorŭ noștri „datele despre popii valahĭ, carĭ sciu sĕ scóță dracii“, cum se esprimă „Kolozsvár“, și pe carĭ „date“ de asemenea le publică sub titlulŭ de mai susŭ. Étă „datele:“

In partea de médă-di a comitatului Mureșŭ-Turda se află doi preoțĭ valahĭ, despre carĭ e dusă vestea, că sciu sĕ scóță dracii. Unulŭ din aceștia locuesce în comuna Harțĕu (Harczó) de pe țĕrmurulŭ dreptŭ alŭ Mureșului. Se numesce Georgiu Mureșanŭ, e preotŭ gr. cat. și omŭ bĕtrânŭ.

Vada acestui preotŭ așa este de mare, încâtŭ chiar și Săcuii de confesiunea reformată de prin comunele vecine recurgŭ în ultimulŭ casŭ la ajutorulŭ lui; mai vêrtosŭ scie sĕ alunge dracii din cei bolnavĭ de epilepsiă (nevoiă, călcătură, stropșală) și de tifusŭ (lingóre). In comuna Mezökövend (póte Cuieșdŭ) a scosŭ pe dracu din Sóos Istvan, după-ce i-a cetitŭ de patru-orĭ (avea lingóre.) Din nevasta lui Bende Elek (care avea călcătură) a scosŭ pe dracu după-ce i-a cetitŭ de treĭ-orĭ. Cu nevasta lui G. Nagy János, bolnavă de tifusŭ, a avutŭ mai multŭ de lucru bietulŭ preotŭ, căcĭ deși i-a cetitŭ de patru-orĭ, dracu din ea n'a vrutŭ sĕ iasă. In fine bolnava, care era de confesiunea ev. reformată, fŭ dusă cu bărbatŭ cu totŭ în biserica valahă, unde cu ocasiunea sĕvĕrșirei slujbei obicĭnuite, a scosŭ pe dracu din ea în presența unui publicŭ mare, afumându-o cu 5—6 grame de tămîe și stropindu-o cu apă sfințită. Cantorulŭ a cântatŭ o oră, ér preotulŭ a boscoroditŭ în timpulŭ acesta cuvinte misteriόse asupra bolnavei. Taxa scóterei unui dracŭ face 5—6 fl.

La acestea mai adauge „Kolozsvár“, că „popii“ valahu George Mureșanu nu-i detrage nimicŭ din vada cea mare, ce o are la poporŭ, împrejurarea, că décă nu'șĭ capĕtă alțĭ ómenĭ, cu carĭ sĕ'șĭ petrécă, merge la cârciumă cu țiganii corturarĭ și împreună cu ei cântă și bea vinarsŭ. Preoții ev. reformațĭ cu fiă-care ocasiune luptă de pe catedră cu tótă puterea contra acestorŭ superstițiunĭ, dér de geaba, căcĭ poporulŭ crede, că mai eftinŭ este „popa“ Mureșanu decâtŭ doctorulŭ dela orașŭ.

Totŭ de asemenea vadă dice „K-r“ că se bucură și preotulŭ de pe acolo Teodorŭ Șerbanŭ, din Crăciunelŭ, care din mĕestria de a scóte dracii face câștigŭ minunatŭ.

Noi dămŭ unŭ sfatŭ „popilorŭ valahĭ:“ sĕ nu mai scótă pe dracu din nicĭ unŭ Ungurŭ.

Atentatulŭ la palatulŭ din Bucurescĭ.

Despre atentatulŭ ce s'a comis la Palatulŭ din Bucurescĭ și despre care nĭ-au comunicatŭ două telegrame, reproducemŭ după „Epoca“ următórele:

Lunĭ séra pe la orele dece și jumĕtate rĕspândindu-se svonulŭ prin orașŭ că unŭ atentatŭ a fostŭ îndreptatŭ în contra palatului, amŭ căutatŭ sĕ avemŭ pe câtŭ se póte tóte amĕnuntele asupra acestei încercărĭ criminale, și étă ce amŭ descoperitŭ:

Sergenții, postațĭ unulŭ în fața palatului, celalaltŭ la colțulŭ grădinei despre strada sf. Ionică, observară pe unŭ omŭ îmbrăcatŭ în haine țĕrănescĭ purtândŭ o pușcă în mână care cutrieră calea Victoriei în birje, de mai multe orĭ.

Pe la dece, acestŭ individŭ se coborĭ din trăsură ceva mai spre Episcopiă, apoi merse pe josŭ până în fața otelului Metropole, se oprĭ acolo și ochindŭ ferestrele palatului trase într'o clipă două focurĭ dintr'o pușcă *Lefaucheux* înaărcată cu șevrotină grósă.

Geamulŭ dela biblioteca palatului se sfărĕmă și sergenții de orașŭ alergară îndată ca sĕ pue mâna pe autorulŭ acestei tentative criminale. Acesta însĕ, în locŭ de a fugi, năvăli spre treptele ușei de întrare a palatului, lovindŭ în drépta și în stânga pe cei doi sergențĭ carĭ voiau sĕ-lŭ aresteze.

Lupta fŭ grea; optŭ sergențĭ săriseră în ajutorulŭ celorŭ doi dîntâiu, dér Preda Fântânarŭ, autorulŭ tentativei de crimă, se apĕra ca o fiară sĕlbatecă, lovindŭ cu patulŭ pușcei pe orĭ cine'lŭ apropia. Sergentulŭ cu Nr. 5 Ionŭ Popescu a fostŭ greu rănitŭ de o lovitură care i-a sfărâmatŭ fălcele, causându-i o perdere de sânge ce nu încetase încă la miedulŭ nopței. După o încăerare de dece minute, sergenții isbutiră în sfîrșitŭ sĕ stăpânéscă pe Preda Fântânaru și sĕ-lŭ conducă până la garda palatului spre a i se lua primulŭ interogatoriu.

Indată a sositŭ la Palatŭ judele de instrucțiă Tătăranu, care a făcutŭ inculpatului o instrucțiune sumară. Rĕspunsurile sale erau fórte incoherente, căcĭ era beatŭ și spunea, că voeșce sĕ facă pe Rege sĕ plătéscă sângele țĕranilorŭ! Elŭ se mai plângea și de schimbarea guvernului, cerêndŭ pĕmênturĭ pentru țĕranĭ.

Făcêndu-i-se perchisițiă, s'a găsitŭ asupra sa mai multe cartușe de acelașŭ calibru ca acele ce întrebuințase, unŭ revolverŭ încărcatŭ cu șése focurĭ și unŭ pumnalŭ cu mânerulŭ de osŭ.

Revolverulŭ era o armă de lucsŭ cumpĕrată de curêndŭ, lama pumnalului era unsă.

Fântânarulŭ Preda, disŭ Spangă și Jianu, este unŭ bărbatŭ de vre-o treidecĭ de anĭ, înaltŭ, spătosŭ, barbă neagră (favoriți de ciocoi); ochii suntŭ negri, privirea e cruntă. E născutŭ în județulŭ Gorjiu.

Acum câțĭ-va anĭ, pe când locuia în orașulŭ Craiova, a omorîtŭ pe amanta sa și a fostŭ osânditŭ pentru acéstă crimă la cincĭ anĭ reclusiune. După ce a făcutŭ o parte din osânda sa la Bucovĕțŭ, i s'a redusŭ din pedépsă și, eșindŭ din temniță, a fostŭ înrolatŭ în corpulŭ sergenților de orașŭ ai capitalei.

In érna trecută, fiindŭ totŭ sergentŭ de orașŭ, a insultatŭ pe unŭ procurorŭ înjurându-lŭ de mumă. Osânditŭ pentru acestŭ nou faptŭ la două lunĭ închisóre, când a eșitŭ din temniță a fostŭ primitŭ la serviciulŭ accieselorŭ comunale, ca guard. Preda Fântânaru locueșce pe strada Leonida Nr. 7, dinpreună cu soția sa și doi copii.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

7

Din viéța și scrierile lui

Nicolau Lenau.

După isvóre străine.

V.

In 8 Octomvre Lenau puse piciorulŭ pe pĕmêntulŭ americanŭ, ér în 16 aceiașĭ lună făcŭ cumnatului sĕu o relațiune despre călĕtoria sa, unde între altele scrie și următórele: „După o călĕtoriă fórte lungă care a ținutŭ 10 sĕptĕmânĭ, în fine am sositŭ în America. Acum sunt cu multŭ mai avutŭ după-ce cunoscŭ Oceanulŭ. Acéstă cale marină 'este unulŭ din lucrurile cele mai seriόse carĭ au avutŭ vre-odată influință asupra mea. Marea mĭ-s'a întipăritŭ în inimă. Nu potŭ descrie ce am simțitŭ când pe de-asupra valurilorŭ line tăceau tóte vênturile, tóte undele odihneau, cerulŭ obositŭ privea a lene spre mare, în vaporŭ încă încetase oríce sgomotŭ și în acéstă tăcere adêncă și fără de margini, cu câtă jale, cu câte dorințe mĕ gândiamŭ la cei rĕmașĭ în patria mea, la délurile țĕrii mele, la ómenii mei iubițĭ din depărtare. Imĭ vine sĕ credŭ că marea în liniștea ei dulce este mai mĕréță mai grozavă ca atuncĭ când e isbită de vênturĭ, sfâșiată de valurĭ și chiar și ochiului 'i se pare mai estinsă. Dér și în durerea și suferințele ei am vĕdutŭ marea. Nava era bătută de vênturĭ și valurĭ uriașe, isbind'o fără de milă încóce și încolo. Intr'atâta sĕ clătina de grozave încâtŭ nu puteamŭ sta pe locŭ......“

Despre locuitorii și societatea americană scrie: „Ei au muritŭ pentru orĭ-ce viéță spirituală, cu desăvêrșire au muritŭ. Dreptŭ are filomela când dice că ea la acești ursuzĭ n'are locŭ. Lucru semnificativŭ și cu totulŭ deosebitŭ este, că aicĭ nu se află privighietóre. Țĭ-ar trebui glasulŭ Niagarei ca sĕ te pótă înțelege acești ómenĭ cu spiritŭ mercantilŭ, sĕ le spui, că esistă Dumnedei și mai marĭ decâtŭ cei ce se pregătescŭ în fabricile de banĭ.“

In Baltimore i-s'a întêmplatŭ că într'o ospĕtăriă de rêndŭ, unde'șĭ avea locuința ilŭ cercetă unŭ studentŭ germanŭ, eminentŭ violinistŭ, făcêndu'i propunerea sĕ'șĭ ia ghitara și în tovărășiă sĕ facă o călĕtoriă prin America de miadă-di, dup'aceea prin Australia și India orientală, unde —după putință— vorŭ puté sĕ facă banĭ. Lenau ce-i dreptŭ ar fi fostŭ aplicatŭ sĕ ia dealungulŭ și latulŭ întréga lume, dér pe lâng'o astfelŭ de propunere nu voia de locŭ. Tótă dorința lui era îndreptată spre pădurile seculare. Ișĭ cumpără decĭ unŭ calŭ albŭ și frumosŭ, pe care în semnŭ de iubire către credinciosulŭ sĕu pretinŭ îlŭ numi „Boloz.“ Pe drumŭ legă amicițiă c'unŭ scriitorŭ americanŭ anume King, cu care însĕ numai în limba latină puté conversa, fiindcă Lenau nu cam pricepea anglezésca. Cu atâtŭ însĕ mai bine pricepea King musica, căcĭ când Lenau esecută unŭ marșŭ din țéra sa, aduse pe King într'o adevĕrată însuflețire. Dup'aceea ișĭ luă drumulŭ spre Pittsburg, în Pensylvania, despărțĕmêntulŭ Ohio. Aicĭ fŭ primitŭ fórte bine, precum se vede de-acolo, că și peste iérnă rĕmase acolo. Uneorĭ mergea în Lisbona de unde a scrisŭ mai mult scrisorĭ amicilorŭ sĕi europenĭ. Intr'una din acestea scrie: „Cum îmĭ place America? Cerulŭ aicĭ este sĕlbaticŭ. Astădĭ în 5 Martie stau lângă căminŭ, afară-i o dăpadă de-unŭ piciorŭ, în capulŭ meu însĕ o rană adêncă ce-am căpĕtat'o dreptŭ rĕsplata sĕniării..... Căile libertății suntŭ fórte grunțuróse. Credŭ însĕ că vorŭ sbura și peste acestea gândurile mele setóse de călĕtoriĭ marĭ, voiu afla ómenĭ mai fericițĭ, o viéță mai bună voiu afla. Ómenii de aici suntŭ grosolanĭ. Durițiа lorŭ nu e sĕlbatică ci este mai multŭ durițiа naturilorŭ îmblândite, și chiar pentru acésta suntŭ fórte respingĕtorĭ. Dreptŭ are Buffon când dice, că în America ómenii ca și animalele degeneréză din generațiune în generațiune. Până acum pe aicĭ n'am vĕdutŭ câne curagiosŭ, roibŭ înflăcăratŭ, omŭ însuflețitŭ. Natura este aicĭ unŭ monstru ostenitŭ. Nu este privighiătóre séu altă pasĕre cântăréță. Natura aici nu este nicĭodată așa fericită orĭ nefericită încâtŭ sĕ'i trebuiéscă cântărĭ. Ea n'are viosiă nicĭ fantasiă și de aceea nicĭ creaturilorŭ ei nu le póte da acestea. E ceva tristŭ a privi pe acești ómenĭ efeminațĭ, în proverbiala lorŭ apatiă..... Acéstă țéră imensă a brumei strivesce și rănesce dragostea și iubirea. Nu înțelegŭ pentru ce am doritŭ America. Dér sciu: Ioanŭ în deșertŭ s'a botezatŭ. Și pe mine m'a atrasŭ pustietatea și în sufletulŭ meu s'a întêmplatŭ așa ceva

D. procurorŭ generalŭ Populeanu a trimisŭ imediatŭ la domiciliulŭ inculpatului pe judele de instrucție Tătăranu spre a face o perchisiție.

Acolo s'au găsitŭ hainele cu care se îmbrăca obicĭnuitŭ Fântânaru, căcĭ cele țĕrănescĭ, ce purta în momentulŭ comiterei faptului, erau de fantasie, copiate după modelulŭ Schileru.

S'a mai găsitŭ unŭ albumŭ cu fotografii, unŭ teancŭ de scrisorĭ care până în momentulŭ de față nu s'au cititŭ încă; o hârtiă albastră pe care erau însemnate rĕspunsurile ce are de făcutŭ la întrebările ce i se vorŭ adresa asupra criminalei sale tentative și o colecțiă de numere din dĭarulŭ „Lupta.“

D. procurorŭ generalŭ Populeanu, asistatŭ de unŭ judecătorŭ de instrucțiă și în fața d-lui ministru alŭ justiției procedă Marțĭ de diminĕță la luarea interogatoriului din nou alŭ inculpatului. Rĕspunsurile sale de Marțĭ diferă puținŭ de cele ce a făcutŭ Lunĭ. Elŭ adaugă acum, că pușca sa Lefaucheux era pusă amanetŭ și că s'a dusŭ erĭ de a luat'o, apoi că s'a plimbatŭ cu birja mai multŭ timpŭ, și că a bĕutŭ pe la diferite cârciumĭ. Spune că scopulŭ sĕu era sĕ omóre pe Rege.

Afară de Fântânaru, au mai fostŭ arestațĭ unŭ frate alŭ inculpatului, care este aprodŭ la Ministerulŭ de interne, și unŭ sub-comisarŭ polițienescŭ, care s'a plimbatŭ erĭ tótă dĭua cu inculpatulŭ și a bĕutŭ la cârciumă cu dînsulŭ.

Indată ce s'a întêmplatŭ acéstă tentativă criminală, toțĭ miniștri au venitŭ la palatŭ. D. Carpŭ a sositŭ celŭ dintâiu, d. Th. Rosetti, care era sĕ plece la Galațĭ și se afla deja la gară, s'a întorsŭ repede, renunțândŭ la călĕtoria sa.

Majestatea sa Regele a fostŭ fórte calmŭ, dĭcêndŭ că faptulŭ nu merită nicĭ o importanță, și după câte-va minute nicĭ n'a mai vorbitŭ despre dênsulŭ. Majestatea Sa Regina n'a fostŭ prevestită decâtŭ multŭ mai târdĭu.

Proectilele au lovitŭ feréstra din mijlocŭ, în geamulŭ de susŭ despre biserica Crețulescu. Una din loviturĭ a produsŭ patru găurĭ, cea l'altă o singură gaură la câțĭ-va centimetri mai departe. Fărâmăturĭ de sticlă au căĭutŭ până în mijloculŭ odăei și chiar pe masă.

M. S. Regele se afla din norocire în odaia de alăturĭ cu biblioteca. Indată ce s'au făcutŭ constatările legale la fața loculuĭ, totŭ geamulŭ spartŭ a fostŭ scosŭ și înlocuitŭ prin altulŭ pe din afară, spre a se evita ast-felŭ aglomerarea curioșilorŭ pe stradă.

Ni se spune, că o persónă, care a vĕdutŭ când Preda Gheorge Fântânaru trăgea a doua lovitură de pușcă, crede a fi aprópe sigură, că la spatele lui Fântânaru se afla în acelŭ momentŭ unŭ individŭ îmbrăcatŭ în haine nemțescĭ și care s'a făcutŭ apoi nevĕdutŭ.

Unŭ mare numĕrŭ de persóne, aparținêndŭ tuturorŭ claselorŭ societăței bucureșcene, s'au înscrisŭ Marțĭ la Palatŭ ca mărturisire a indignațiunei ce a produsŭ manifestațiunea infamă de aseră.

Regele a făcutŭ Marțĭ o preumblare cu trăsura pe ulițele principale ale orașului. M. S. a fostŭ viu aclamatŭ de publicŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Oficerŭ sinucisŭ. In Cernăuțĭ s'a sinucisŭ, prin împușcare cu apă dintr'unŭ pistolŭ de calibru mare, locotenentulŭ în pensiune Ogonovski. Interesantŭ e, că oficerulŭ s'a folositŭ 15 anĭ de o canulă, în urma unei bóle de gâtlegiu, ca a împĕratului germanŭ. Intr'o scrisóre lăsată 'n urmă'i, Ogonovski dă ca motivŭ alŭ sinuciderei durerĭ nesuportabile.

Planŭ diavolescŭ. In casarma infanteriei din Seghedinŭ obicĭnuia a vinde o biată femeiă, Bindis Erzse, soldațilorŭ bĕutură, mezele, și alte lucrurĭ trebuincióse lorŭ. Afacerea mergea bine, mai alesŭ că da pe creditŭ, fiindŭ clientela ei de totŭ ușóră la pungă. Mângâierea ei era, că la primirea viitórei chenzine, soldații îĭ vorŭ plăti și ei ce datorescŭ. Dér aceștia nu voiră sĕ scie de plata datoriilorŭ, ér Erzse nu voi sĕ-i mai aștepte. Ca sĕ scape de strîmtóre, soldații meșteșugiră unŭ planŭ diavolescŭ: unulŭ din ei făcu arătare la poliția, că Erzse vinde bĕutură fără licență. Unŭ polițistŭ veni și o arestă. Soldații de sigurŭ că nu vorŭ scăpa nepedepsițĭ.

Mulțămită publică

Se aduce din partea comitetului parochialŭ din Arpatacŭ Multŭ Onoratului domnŭ Nicolae G. Eremiasŭ, comersante în Brașovŭ, carele cu ocasiunea sânțirei bisericei nóstre, convingêndu-se despre neapĕrata trebuință a unui potirŭ corespondĕtorŭ, a și binevoitŭ a dispune, pe spesele sale, confecționarea unui potirŭ din argintŭ, pe din lăintru auritŭ, în valóre de 45 fl. v. a., pe carele l'a și dăruitŭ bisericei nóstre din Arpatacŭ spre eternă memoriă a M. O. D-sale.

Afară de acesta, M. On. D-sa a mai dăruitŭ bisericei nóstre încă în mai multe rêndurĭ făclii din céră, — fórte frumóse, tămâie și smirnă.

Pentru tóte acestea jertfe, aduse spre înfrumsețarea casei lui D-dĭeu, priméscă M. On. Dsa și pe calea acésta sincerile nóstre mulțămirĭ, rogândŭ totdeodată pe atotputerniculŭ D-dĭeu, ca sĕ-i lungéscă firulŭ vieței până la adâncĭ bĕtrânețe spre a mai putê înfrumseța multe bisericĭ lipsite, éră întreprinderile Multŭ On. D-sale sĕ fiă concomitate de darulŭ și binecuvêntarea lui Dumnedĭeu.

Arpătacŭ, la 22 Aprilie 1888.

Dionisiu Nistorŭ,
parochŭ.

DIVERSE.

O nouă espedițiă în Africa. Dr. Hans Mager, care deunădĭle s'a suitŭ pe muntele Kilimanjaro [muntele de zăpadă] cel mai înaltŭ din Africa [18,827 urme] și Dr. Baumann, care a însoțitŭ pe Dr. Lenz în călĕtoria sa la Congo, pregătescŭ o nouă espedițiune în Africa ostică. Scopulŭ principalŭ alŭ espedițiunei este a cerceta cu deamĕruntulŭ muntele Kilimanjaro și regiunea Merului.

Invĕțatŭ omorîtŭ. Cunoscutulŭ esploratorŭ alŭ Asiei centrale A. Dalgleith a fostŭ împușcatŭ, pe drumŭ către Yarkend, aprópe de passulŭ Karakurum [în Himalaia], de unŭ indigenŭ. Cadavrulŭ i-a fostŭ transportatŭ la Leh și îmormêntatŭ acolo.

Boulanger scriitorŭ. Precum se vorbesce, Boulanger a încheiatŭ contractŭ cu un librar editor, dela care va primi 200,000 fr. onorarŭ pentru o lucrare politică-militară despre rĕsboiulŭ franco-germanŭ. Opulŭ va apărê în 2 milióne de esemplare, în broșurĭ, și se va distribui poporului francesŭ.

Sêrbĭ în Rusia. „Corr. de l'Est“ află din Petersburgŭ, că se ducŭ fórte mulțĭ Sêrbĭ în Petersburg ca sĕ între în armata rusă. Aceștia suntŭ mai cu sémă fii de părințĭ avuțĭ, carĭ suntŭ devotațĭ dinastiei lui Karageorgevicĭ. Aceștĭ tinerĭ orĭ primescŭ locurĭ fără plată în scóla de rĕsboiu „Paul“ orĭ „Constantin“, orĭ între în scóla de cadețĭ. Acum câteva lunĭ a întratŭ în acéstă scólă vĕrulŭ prințului Petru Carageorgevicĭ, anume Predrag Nenadovicĭ, și acum i s'a datŭ rangulŭ de oficerŭ.

Mirésă avută. In Parisŭ s'a căsĕtoritŭ în dĭilele trecute ducele Of. de Decazes cu Miss Singer, fiica cunoscutului fabricantŭ de mașine de cusutŭ. Ducele e de 24 de anĭ și e secretarŭ alŭ contelui de Parisŭ. Mama miresei se măritase, în a doua căsĕtoriă, după ducele de Camp-Felice. Zestrea d-șórei Singer e de unŭ milionŭ funțĭ sterlingĭ, adecă dĭece milióne florinĭ în aurŭ.

Nouĕsoiu de paserĭ în Ardealŭ. Pe câmpurile din Ardélŭ s'a aflatŭ în anulŭ acesta unŭ nou soiu de pasĕrĭ, a cărora patriă proprie o forméză deșerturile Asiei. Soiulŭ acesta de pasĕrĭ se numesce „syrrhaptes paradoxus“, sĕu „găinile deșertului“. Sémĕnă cu o potârniche cu pene de colóre mai deschisă. Tălpile picióarelor suntŭ fórte cărnóse, sémĕnă cu ale ursului. In colecțiunea vice-șpanului Csato se află deja 2 esemplare din acestŭ soiu de paserĭ: una a fostŭ aflată la Turda, ér cealaltă la Vințulŭ de josŭ.

Sĕrutarea la popórele sĕlbatice. Unele rasse sĕlbatice au curióse înlocuirĭ pentru sĕrutare. Unŭ călĕtorŭ descrie, că unŭ Mongolŭ tată de familiă ca semnŭ de sĕrutare, mirosa din timpŭ în timpŭ capulŭ copilului celui mai micŭ. In insulele Philipine simțulŭ mirosului este desvoltatŭ la celŭ mai mare gradŭ, încâtŭ suntŭ în stare sĕ miróse după haină persóna căreia aparține, astfelŭ că amanții cândŭ se despărțescŭ îșĭ dăruescŭ câte unŭ vestmêntŭ pe care'lŭ mirósă în timpulŭ separațiunei. Intre poporulŭ din Cittagongŭ este obiceiulŭ în locŭ de a se săruta a se mirosi, și modulŭ lorŭ de vorbire este „mirósă-mĕ“, ér nu „sĕrută-mĕ“. Burmezii se plécă cu nasulŭ la fața persónelorŭ și inhaléză rĕsuflarea Siamezii se apropie nasŭ la nasŭ și respiră adêncŭ. [„Mes. Rom.“]

ULTIME SCIRĬ.

Sofia, 8 Maiu. Scopulŭ călĕtoriei princiare este de a face cunoscința poporațiunei. Principele este decisŭ se remână. Décă elŭ va fi amenințatŭ cu mĕsurĭ coercitive, elŭ va proclama independința Bulgariei. Poporulŭ întreg s'ar strânge lângă dênsulŭ.

Londra, 8 Maiu. „Standard“ crede a sci că comitele Kalnoky a mulțămitŭ d-lui Crispi pentru că a desmințitŭ pretinsele ochirĭ ale Austriei asupra Salonicului.

Moscva, 8 Maiu. „Gazeta de Moscva“ crede că cestiunile Macedoniei și Armeniei au fostŭ provocate de Englitera, pentru a crea piedicĭ Turciei pe care ar face-o astfelŭ se consacre situațiunea Englesilorŭ în Egiptŭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 22 Aprilie st. v. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.56	Vênd.	8.56
Argintŭ românescŭ .	„	8.50	„	8.54
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ . . .	„	11.30	„	11.35
Imperialĭ	„	10.30	„	10.35
Galbinĭ	„	5.89	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	106.—	„	105.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 5 Maiu st. n 1888.

Renta de aurŭ 4%	97.55
Renta de hârtiă 5%	85.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	114.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.03
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Transilvane	104·20
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

ca botezulŭ. Dóră prin acésta mĕ voiu fi vindecatŭ, acușĭ mĭ-o va spune viitorulŭ. In acéstă singurătate lungă și tristă fără de prietinĭ, natură și orĭce bucuriă, am fostŭ osînditŭ sĕ mĕ reducŭ la mine însumĭ și pentru dĭilele viitóre sĕ'mĭ croescŭ hotărîrĭ și planurĭ mai salutare. America e o șcólă a lipsei totale. Totŭ în acéstă scrisóre dĭce, că încă înainte de Aprilie va părăsi America și în 15 Maiu i-ar plăcea sĕ fiă în Stuttgart.

Nu numai ómenii și natura, ci chiar și relațiunile politice disgustă fața de țĕră promisiunei cum o numia elŭ înainte de-a o vedé. Elŭ spera sĕ afle acolo, în glorificata țĕră a libertății, lucrurĭ ideale, iétă cum tóte i s'au redusŭ la nimicŭ. Libertatea politică precum și esercitarea ei nicĭ decâtŭ nu corĕspundeau ideilorŭ sufletului sĕu, din care pricină amăgitŭ șĭ-a întorsŭ fața de către acestŭ chipŭ falsŭ. De altcum însașĭ monotonia sădită din cele mai fragede tinerețe în firea lui, încă a contribuitŭ multŭ la acéstă desamăgire. Nu e mirare decĭ décă doria din nou cerculŭ amicilorŭ părăsițĭ, unde nu numai că i-se trecea cu vederea acéstă slăbiciune, ci din contră femeile îlŭ divinisau pentru ea. Grăbi decĭ spre Niagara, a căreĭ cădere admirabilă a escitatŭ simțirĭ estraordinare în inima poetului. Elŭ a esperiatŭ aicĭ cu admirațiune vuetulŭ ei murmurătorŭ ce percurge o mulțime de chilometri, pe când din apropiere se pare așa ca și când ar fi mută, ceea ce fórte minunatŭ o esprimă in „Niagara,“ și cu deosebire in cele din urmă 2 strofe.

Numai căderea Niagarei, câmpia Hudson și o pădure străvechiă și aprópe lipsită de arborĭ au influințatŭ mai hotăritorŭ sufletulŭ poetului, pecândŭ tóte celelalte insemnătățĭ ale Americei l'au lăsatŭ cu totulŭ rece.

Cu ocasiunea reintórcerei îĭ s'a întêmplatŭ și o nenorocire pe vaporŭ. Cu date sigure însĕ despre reintórcerea lui nu ne putemŭ făli, fiindcă epiștolele lui, carĭ cuprindeau aceste date s'au pierdutŭ și apoi chiar însașĭ poetulŭ nu pré era dispusŭ a vorbi bucurosŭ despre acéstă călĕtoriă. In Iuniu 1833 a pășitŭ Lenau érășĭ pe pĕmêntŭ europénŭ. Ajungêndŭ în orașulŭ Brema cu mare bucuriă a aflatŭ din dĭaristica literară, că poesiile lui au fostŭ primite cu multă laudă din partea publicului, și că chiar și ne îndurătórea critică cu Menzel în frunte a adusŭ omagii la adresa lui. Din Brema s'a grăbitŭ prin Hanovera la Stuttgart. Amicii lui l'au primitŭ cu bucuriă, aflară însĕ că elŭ a îmbĕtrânitŭ, fórte si că strălucirea ochilorŭ șĭ-a pierdutŭ, că pe fața lui sĕ vedeau gravate luptele ce a avutŭ sĕ le pórte cu spiritulŭ și inima lui pe pĕmêntŭ strĕinŭ. Prietinulŭ sĕu Kerner din naivitate a făcutŭ cu elŭ o glumă: Prin Maiu publică tuturora că Lenau trecêndŭ prin Holanda a venitŭ la elŭ, golŭ, abia cu câteva sdrențe aninate pe corpulŭ sĕu slăbitŭ, fără nicĭ o para chióră, mutilatŭ ca și cum o maimuță i-ar fi ruptŭ din nasŭ. Kerner se spăriă grozavŭ când amicii lui Lenau trimiseră la adresa lui unŭ rêndŭ de vestminte și albiturĭ pe séma poetului Lenau luă lucrulŭ în seriosŭ, sĕ supĕră, dér mai târdĭu sĕ împăcă cu șagalniculŭ Kerner.

Astfelŭ s'a finitŭ călĕtoria lui americană. Elŭ nu aduse cu sine ceea ce plănuise dér e nedisputabilŭ că pentru lucrările lui de mai târdĭu călĕtoria acésta șĭ'a avutŭ și ea partea sa bună. Sĕ nu uitămŭ însĕ că Lenau când întreprinse acéstă călĕtoriă era de 30 de anĭ și pentru că nu era nimenĭ cine sĕ îlŭ introducă în misterele mârețe ale acestei părțĭ de lume, nu a pututŭ aduce cu sine ceva mare. Chiar și înainte de a pleca spre America tótă puterea'i slăbise și sufletulŭ sĕu era obositŭ chiar atuncĭ când i-ar fi trebuitŭ. Cu tóte acestea poesia lui prin acéstă călĕtoriă a câștigatŭ fórte multŭ.

Vederea mărei, relațiunile cu totulŭ noue ale vieții deși aceste din urmă nu corĕspundeau așteptărilorŭ sale totușĭ au fostŭ roditóre atâtŭ pentru închipuirea lui, câtŭ și pentru câștigarea și adaugerea tipurilorŭ din natură. Poesia lui dup'acéstă călĕtoriă a pășitŭ din cerculŭ ei strînsŭ de până atuncĭ, deschidêndu-i-se cercurĭ mai largĭ de vedere, a primitŭ unŭ avêntŭ mai mare, ceea ce se vede în colecțiunea întitulată „Atlantica“. Acestea suntŭ puținele date ce le găsimŭ pe la diverșĭ scriitorĭ, carĭ s'au ocupatŭ cu Lenau, despre călĕtoria lui în America și înderĕptŭ.

[Va urma].

Sz. 42—1888 végr.

Árverési hirdetmény.

Alolirt birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a Brassoi kir. biróságnak 1072—1887 kpp. sz. a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán Stinghe Maria javára Marginean Simon hagyatéka ellen 40 frt. járulékei erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával biróilag be foglalt és 307 frt. 22 krra becsült ingóságok u. m. követelések nyilvános árverés utján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 1072 1887 kpp. kiküldetést rendelö végzés folytán a helyszinén vagyis a Brassoi kir. törvszék telkkvi árverezö szobájába leendö eszközlésére 1888-ik évi Majus hó 11-ik napjának délután 2 órája határidöül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérönek becsáron alól is elfognak adatni, a netalán elsöbbségi igénylök pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az emlitett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéseig érvényesitség.

Az elárverezendö ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendö.

Kelt Brassóban 1888 év Apriliş hó 28 n.

Borsos,
kir. birósági végrehajtó.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.